

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-07330/2021-ERU

V Ostravě dne 23. června 2023

Č. j. 07330-8/2021-ERU

USNESENÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-07330/2021-ERU, zahájeném dne 1. září 2021 z moci úřední podle ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je

společnost **EVE Rohenice s.r.o.**,
se sídlem Nad Šárkou 1295/67, 160 00 Praha, IČO: 283 03 822,

ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 2 písm. c) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 31. prosince 2019 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

t a k t o :

I.

Správní řízení **vedené Energetickým regulačním úřadem s obviněným z přestupku, společností EVE Rohenice s.r.o.**, se sídlem Nad Šárkou 1295/67, 160 00 Praha, IČO: 283 03 822 (dále též jen „obviněný z přestupku“), pod sp. zn. OSR-07330/2021-ERU pro podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona, kterého se měl obviněný z přestupku dopustit tím, že jakožto držitel licence na výrobu elektřiny č. 111017204 v rozporu s ust. § 23 odst. 2 písm. e) energetického zákona se dne 12. června 2019 neřídil pokyny technického dispečinku provozovatele distribuční soustavy společnosti ČEZ Distribuce, a.s., se sídlem Děčín – Děčín IV-Podmokly, Teplická 874/8, PSČ 405 02, IČO: 247 29 035, když po odeslání povelu dálkového ovládní k zablokování výroby z jím provozované výroby elektřiny, neuposlechl tohoto pokynu,

se v souladu s ust. § 86 odst. 1 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky

z a s t a v u j e ,

neboť spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo obviněnému z přestupku prokázáno.

O d ů v o d n ě n í

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] Šetřením vedeným Energetickým regulačním úřadem pod sp. zn. 07530/2019-ERU bylo zjištěno, že obviněný z přestupku v postavení držitele licence na výrobu elektřiny č. 111017204 mohl dne 12. června 2019 porušit ust. § 23 odst. 2 písm. e) energetického zákona tím, že se neřídil pokyny technického dispečinku provozovatele distribuční soustavy.

II. Průběh správního řízení

- [2] Dne 1. září 2021 Energetický regulační úřad (dále jen „ERÚ“ či „správní orgán“) na základě zjištění vyplývajících z šetření vedeného pod sp. zn. 07530/2019-ERU vydal příkaz č. j. 07330-3/2021-ERU

(dále též jen „příkaz“). Příkazem shledal správní orgán obviněného z přestupku vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona, kterého se obviněný z přestupku dopustil tím, že se jakožto držitel licence na výrobu elektřiny č. 111017204 v rozporu s ust. § 23 odst. 2 písm. e) energetického zákona dne 12. června 2019 neřídil pokyny technického dispečinku provozovatele distribuční soustavy, společnosti ČEZ Distribuce, a.s., se sídlem Teplická 874/8, 405 02 Děčín, IČO: 247 29 035 (dále též jen „ČEZ Distribuce, a.s.“), když po odeslání povelu dálkového ovládní k zablokování výroby z jím provozované výrobní elektřiny FVE Domašín – Bruk o instalovaném výkonu 1,498 MW (dále též jen „FVE“) neuposlechl tohoto pokynu. Příkaz byl doručen obviněnému z přestupku dne 1. září 2021. Tímto dnem bylo s obviněným z přestupku z moci úřední v souladu s ust. § 150 odst. 1 správního řádu ve spojení s ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky zahájeno správní řízení vedené pod sp. zn. OSR-07330/2021-ERU.

- [3] Dne 6. září 2021 obviněný z přestupku podal proti příkazu v zákonem stanovené lhůtě odpor. Podáním odporu byl příkaz zrušen. V odporu obviněný z přestupku uvedl, že FVE je řízena na dálku. Dálkové ovládní mělo být poroucháno, přičemž obviněný přestupku závadu nechal odstranit. Obviněný z přestupku vyjádřil nesouhlas s vydaným příkazem a jím uloženou pokutou. Poukázal také na to, že jako obchodní společnost je dlouhodobě ve ztrátě a požádal o přehodnocení věci.
- [4] Přípisem ze dne 22. října 2021, evidovaným pod č. j. 07330-5/2021-ERU, správní orgán obviněného z přestupku informoval o tom, co tvoří podklady pro vydání správního rozhodnutí v předmětné věci, vyrozuměl ho o možnosti vyjádřit se k těmto podkladům a o možnosti doložit jeho aktuální majetkové poměry.
- [5] Ve vyjádření ze dne 4. listopadu 2021 obviněný z přestupku zopakoval informace uvedené v podaném odporu s tím, že sám neměl možnost dálkové ovládní FVE (řízené společností ČEZ Distribuce, a.s.) ovlivnit. Dále správnímu orgánu předložil svůj výkaz zisků a ztrát a rozvahu, oba dokumenty sestavené k 30. červnu 2021.

III. Popis skutkového stavu

- [6] Šetřením vedeným pod sp. zn. 07530/2019-ERU bylo zjištěno a doloženo, že společnost ČEPS, a.s., se sídlem Elektrárenská 774/2, 101 52 Praha, IČO: 257 02 556 (dále též jen „ČEPS, a.s.“) se dne 12. června 2019 jako provozovatel přenosové soustavy při řešení mimořádné události v elektrizační soustavě prostřednictvím společnosti ČEZ Distribuce, a.s. jako provozovatele příslušné elektrizační distribuční soustavy, podle čl. 18 odst. 4 Nařízení EU 2017/2196 ze dne 24. listopadu 2017, kterým se stanoví kodex sítě pro obranu a obnovu elektrizační soustavy (dále též jen „NCER“), pokusila odpojit významné uživatele sítě. Řešenou mimořádnou událostí byla porucha, která vedla k oboustrannému vypnutí vedení V401 Týnec – Krasíkov a odepnutí rozvodny 400 kV Týnec od přenosové soustavy a vytvoření vyděleného ostrovního provozu napájeného bloky 81 a 82 elektrárny Chvaletice.
- [7] Při řešení této mimořádné situace vydal dne 12. června 2019 v 15:20 hod dispečer společnosti ČEPS, a.s. dispečerovi společnosti ČEZ Distribuce, a.s. pokyn k zablokování výroby fotovoltaických elektráren, aby snížil vyráběný výkon v ostrovním provozu vyděleném v důsledku havárie, a aby proměnlivá výroba fotovoltaických elektráren nezhoršovala jeho stabilitu.
- [8] Z úřední činnosti je správnímu orgánu známo, že obviněný z přestupku je držitelem licence na výrobu elektřiny č. 111017204. Na základě této licence obviněný z přestupku provozuje FVE.
- [9] Dispečer společnosti ČEZ Distribuce, a.s. podle jejího vyjádření ze dne 26. září 2019 odeslal obviněnému z přestupku dne 12. června 2019 v 15:44:56 hod povel dálkového ovládní: „DO: E_BN_0165 G1 Stupeň regulace P-výroba 0% povel Přepni“ pro omezení výroby na 0 %. V reakci na to odeslala obviněným z přestupku provozovaná FVE téhož dne v 15:44:58 hod zpětně signál o přepnutí regulace na výrobu 0 % „Stupeň regulace P-výroba 0% Zapnuto“ z výroby 100 % „Stupeň regulace P-výroba 100% Vypnuto“.

- [10] Obviněným z přestupku provozovaná FVE podle společnosti ČEZ Distribuce, a.s. i přes takto odeslané signály svou výrobu vůbec neomezila.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [11] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [12] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.
- [13] Z hlediska posouzení odpovědnosti obviněného z přestupku za vytýkaná jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon.
- [14] Zákon o odpovědnosti za přestupky byl naposledy novelizován zákonem č. 417/2021 Sb. s účinností od 1. února 2022. Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaných jednání obviněným z přestupku novelizován naposledy zákonem č. 365/2022 Sb., s účinností ode dne 1. prosince 2022.
- [15] S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky a jeho novelizovaného znění a energetického zákona i jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání obviněného z přestupku, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupků. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákonů pozdějších a postupoval při posuzování odpovědnosti obviněného z přestupku za vytýkaná jednání podle právní úpravy účinné v době, kdy byla spáchána.

IV. II. Obecný právní rámec

- [16] Přestupku podle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona se dopustí držitel licence na výrobu elektřiny tím, že poruší některou z povinností uvedených v § 23 odst. 3 písm. a) až i) nebo písm. k) až r) energetického zákona.
- [17] V rámci správního řízení se správní orgán zabýval uvedeným přestupkem v návaznosti na porušení povinnosti podle ust. § 23 odst. 3 písm. e) energetického zákona, tedy řídit se pokyny technického dispečinku provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy, ke které je výroba elektřiny připojena.
- [18] Podle ust. § 23 odst. 3 písm. p) energetického zákona je výrobce elektřiny povinen vybavit výrobu elektřiny s instalovaným výkonem 100 kW a více zařízením umožňujícím dispečerské řízení výroby elektřiny a udržovat toto zařízení v provozuschopném stavu. Tato povinnost se nevztahuje na výroby elektřiny využívající obnovitelné zdroje elektřiny poprvé uvedené do provozu do roku 2000 o instalovaném výkonu do 10 MW včetně a na průtočné malé vodní elektrárny s instalovaným výkonem do 10 MW včetně.
- [19] Podle ust. § 25 odst. 1 písm. c) energetického zákona provozovatel distribuční soustavy řídí toky elektřiny v distribuční soustavě při respektování přenosů elektřiny mezi ostatními distribučními soustavami a přenosovou soustavou ve spolupráci s provozovateli ostatních distribučních soustav a provozovatelem přenosové soustavy.

- [20] Podle ust. § 25 odst. 3 písm. d) bodu 10. energetického zákona má provozovatel distribuční soustavy právo změnit nebo přerušit v nezbytném rozsahu dodávku elektřiny z výroben a dovoz elektřiny ze zahraničí nebo vývoz elektřiny do zahraničí s ohledem na spolehlivý provoz distribuční soustavy při provádění dispečerského řízení podle § 26 odst. 5 energetického zákona.
- [21] Podle ust. § 26 odst. 5 energetického zákona technický dispečink provozovatele přenosové soustavy a technické dispečinky provozovatelů distribučních soustav jsou v případě ohrožení bezpečného a spolehlivého provozu elektrizační soustavy a po využití dostupných tržních mechanismů zajišťovaných operátorem trhu a provozovatelem přenosové soustavy oprávněny za účelem odstraňování nevyrovnané bilance elektrizační soustavy nebo její části při dispečerském řízení v nezbytné míře dočasně omezovat výrobu elektřiny ve výrobnách elektřiny.
- [22] Podle ust. § 6 vyhlášky č. 79/2010 Sb., o dispečerském řízení elektrizační soustavy a o předávání údajů pro dispečerské řízení, ve znění pozdějších předpisů, jsou dispečerskými pokyny provozní instrukce technického dispečinku nebo operativní pokyny technického dispečinku vydávané provozovatelem přenosové soustavy nebo provozovatelem distribuční soustavy. Podle ust. § 13 odst. 3 písm. d) bodu 2. této vyhlášky dává technický dispečink provozovatele distribuční soustavy operativní pokyny výrobcům elektřiny, jejichž výroby jsou připojeny k distribuční soustavě, ke změně nebo přerušení dodávaného výkonu výroby elektřiny podle § 25 odst. 3 písm. d) bodu 10. energetického zákona.

IV. III. Právní posouzení skutků

- [23] V rámci provedeného šetření bylo zjištěno, že dne 12. června 2019 se společnost ČEPS a.s. jako provozovatel elektrizační přenosové soustavy pokusila prostřednictvím společnosti ČEZ Distribuce, a.s. jako provozovatele příslušné elektrizační distribuční soustavy odpojit FVE provozovanou obviněným z přestupku od elektrizační soustavy.
- [24] Společnost ČEZ Distribuce, a.s. dne 12. června 2019 učinila dispečerský pokyn ve smyslu ust. § 6 vyhlášky č. 79/2010 Sb., o dispečerském řízení elektrizační soustavy a o předávání údajů pro dispečerské řízení, ve znění pozdějších předpisů. Cílem tohoto pokynu mělo být úplné omezení výkonu FVE.
- [25] Správnímu orgánu se šetřením vedeným pod sp. zn. 07530/2019-ERU ani v průběhu nadepsaného správního řízení se nepodařilo zjistit, zda byl dispečerský pokyn společnosti ČEZ Distribuce, a.s. směřující k úplnému omezení výkonu FVE učiněn řádně, zda směřoval skutečně k FVE provozované právě obviněným z přestupku a k úplnému omezení jejího výkonu, až do uložení pokynu k opětovnému spuštění FVE. Podle obviněného z přestupku měla správnímu přijetí dispečerského pokynu a jeho realizaci bránit technická závada dálkového řízení FVE. Správnímu orgánu se nepodařilo zjistit povahu této závady ani to, zda za ni nesl odpovědnost obviněný z přestupku či společnost ČEZ Distribuce, a.s.
- [26] Dispečerský pokyn byl projevem shora popsanych oprávnění společnosti ČEZ Distribuce, a.s. jakožto provozovatele elektrizační distribuční soustavy (řídít FVE jako zařízení připojené k provozované distribuční soustavě prostřednictvím zařízení umožňujícího dispečerské řízení udržované obviněným z přestupku podle ust. § 23 odst. 3 písm. p) energetického zákona, resp. řídit toky elektřiny v distribuční soustavě a omezit nebo přerušit zde dodávku elektřiny z FVE podle ust. § 25 a ust. § 26 energetického zákona). Správnímu orgánu se však nepodařilo zjistit, zda byl dispečerský pokyn skutečně učiněn vůči obviněnému z přestupku korektně, resp. zda korektnímu provedení dispečerského pokynu skutečně bránila technická závada, event. kdo za takovou závadu mohl nést odpovědnost. Pochybnosti správního orgánu posiluje skutečnost, že graf znázorňující časový průběh výkonu FVE dne 12. června 2019 předložený společností ČEZ Distribuce, a.s. ukazuje dočasné snížení výkonu FVE na 0 %, které časově odpovídá úseku cca od 15:05 hod do 16:14 hod. Po čase cca 16:14 hod měla být FVE opět spuštěna. Sdělení společnosti ČEZ Distribuce, a.s. ani jiné skutečnosti zjištěné během nadepsaného správního řízení tuto skutečnost ve vztahu k možnému (ne)uposlechnutí dispečerského pokynu nevysvětlují.

- [27] Pakliže se nepodařilo zjistit, zda společnost ČEZ Distribuce, a.s. dispečerský pokyn učinila vůči obviněnému z přestupku korektně, nelze posoudit ani to, zda obviněný z přestupku tento dispečerský pokyn dodržel.
- [28] Jinými slovy, správní orgán nemá pochybnosti o tom, že podle energetického zákona byl obviněný z přestupku povinen v návaznosti na pokyn společnosti ČEZ Distribuce, a.s. výkon FVE na dálku zcela omezit, resp. zajistit, aby k úplnému omezení došlo na základě dispečerského pokynu. Dispečerské pokyny jsou ostatně nástrojem řízení distribuční soustavy jejím provozovatelem, jak je popsáno ve výše citovaných ust. energetického zákona. Správní orgán však nade vší důvodné pochybnosti není přesvědčen o tom, že společnost ČEZ Distribuce, a.s. příslušný dispečerský pokyn vůči obviněnému z přestupku správně učinila, a tedy zda mu vůbec umožnila, aby na jeho základě výkon FVE zcela omezil.
- [29] Podle ust. § 69 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že v pochybnostech má správní orgán rozhodnout ve prospěch obviněného z přestupku. Správnímu orgánu se nade vší důvodnou pochybnost nepodařilo prokázat, zda obviněný z přestupku pokyn společnosti ČEZ Distribuce, a.s. neuposlechl. Nezbylo mu tudíž, než ve věci v souladu s ust. § 86 odst. 1 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky rozhodnout, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí a přestupkové řízení zastavit. Spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo obviněnému z přestupku prokázáno.

IV. IV. Návrhy a námitky obviněného z přestupku

- [30] S ohledem na závěry, ke kterým správní orgán v rámci tohoto usnesení, kterým se řízení zastavuje, dospěl, považuje ERÚ za nadbytečné vyjadřovat se k námitkám obviněného z přestupku, když stěžejní námitka stran neprokázání protiprávního jednání byla shledána důvodnou.

Poučení

Proti tomuto usnesení lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení usnesení, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené usnesení připraveno k vyzvednutí. Včas podaný a přípustný rozklad má odkladný účinek.

Mgr. Jakub Krejčí, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení

Obdrží:

- EVE Rohenice s.r.o.